

HATA, USULSÜZLÜK VE YOLSUZLUKLARIN BİLDİRİM YÖNTEMLERİ

Devlet memurları, görevleri sırasında haberdar oldukları konusu suç teşkil eden durumları yetkili makamlara bildirmekle yükümlüdürler.

**STRATEJİ GELİŞİRME DAİRE
BAŞKANLIĞI**

<https://ikcu.edu.tr>

Kamu İç Kontrol Standartlarında yer alan Bilgi ve İletişim Bileşeninde BİS 16: "**Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi: idareler, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların belirlenen bir düzen içinde bildirilmesini sağlayacak yöntemler oluşturmalıdır.**" standardı ile BİS 16 "**Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri belirlenmeli ve duyurulmalıdır.**" genel şartını sağlamak amacıyla **İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Yönergesi** hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönerge kapsamında *hata, usulsüzlük ve yolsuzluk* bildirimleri yapılacaktır.

Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Tespit Edilmesinde Sorumluluk

Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların önlenmesinde ve ortaya çıkarılmasında sorumluluk, **yönetimin ve tüm idare personelinindir.**

İdarenin etik davranış kültürü çerçevesinde; yönetimden sorumlu kişilerin gözetiminde, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları önlemek üzere gerekli tedbirleri alması gerekir.

Bildirim Yükümlülüğü

İdarenin iş ve işlemleri ile ilgili hata, usulsüzlük ve yolsuzluk yapıldığını öğrenen memur, diğer kamu görevlileri veya kamu görevlisi olmayan kişiler, gecikmeksizin **İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Yönergesi'ndeki** usul ve esaslara göre gerekli

bildirimde bulunmakla yükümlüdür. "**Yolsuzluğun Bildirilmesine İlişkin Kılavuz İlkeler**" yönergenin eki olarak kabul edilir.

Personel Tarafından Bildirim Şekli

Personelin görevleri sırasında yürütülen iş ve işlemlerle ilgili karşılaşmış oldukları hata, hile, usulsüzlük ve yolsuzlukları; **sözlü veya yazılı olarak en yakın amirden başlayarak silsile yoluyla** bildirmesi gerekmektedir.

Sözlü yapılan şikâyetler, şikâyeti yapan personelin istemi halinde veya ilgili personel tarafından şikâyetin yapıldığı anda hem şikâyeti yapan personel hem de şikâyeti alan yetkili personel tarafından birlikte düzenlenecek iki nüsha halinde tutanak ile tespit olunarak imzalanır ve her iki tarafa da birer nüshası verilir.

Şikâyette bulunan personel, sözlü şikâyeti tutanağa geçirmekten imtina ederse şikâyet yapılmamış sayılır.

Kamu Görevlisi Olmayan Kişiler Tarafından Bildirim Şekli

Yürütülen iş ve işlemlerle ilgili hata, hile, usulsüzlük ve yolsuzluk bildirimleri kamu görevlisi olmayan kişiler tarafından;

- Üniversite tarafından belirlenen e-posta adresine,
- Usulüne uygun bir dilekçe ile Rektörlük Makamına,
- Tutanak altına alınmak üzere sözlü olarak yapılır.

Bildirimlerin Değerlendirilmesi

Hata, usulsüzlük ve yolsuzluk iddiası ile ilgili şikâyetlerin değerlendirilebilmesi için;

- ✓ Soyut ve genel nitelikte olmaması,
- ✓ İhbar ve şikâyetlerde kişi veya olay belirtilmesi,
- ✓ İddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması,

- ✓ İhbar ve şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyadı ve imzası ile iş veya ikamet adresinin bulunması zorunludur.

Değerlendirme kapsamına alınan dilekçe ile hata, usulsüzlük ve yolsuzluk bildirimleri, Rektörlük Makamınca en kısa sürede ilgili birimlere yazılı olarak gönderilir.

İlgili birimler kendilerine gönderilen hata, usulsüzlük veya yolsuzluk iddialarını ivedilikle inceleyip, işlem sonucunu **en geç 10 (on) iş günü** içinde gerekçeleri ile birlikte Rektörlük Makamına iletirler.

Hatanın kabul edilmesi durumunda hata derhal düzeltilerek Rektörlük Makamına bilgi verilir.

Usulsüzlük ve yolsuzluğun ilgili birimce kabul edilmesi durumunda ilgililer hakkında gerekli işlemler başlatılır.

Hata, usulsüzlük ve yolsuzluk iddiası ile ilgili olarak elde edilen sonuç Rektörlük Makamınca bildirim sahibine iletir.

Hata Usulsüzlük Yolsuzluk iddiaları ile ilgili, gerekli görüldüğü takdirde, **Rektörlük tarafından doğrudan araştırma, inceleme, soruşturma başlatılabilir.**

Hata, usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının ilgili birimce **10 (on) iş günü** içinde yapılan incelemesi sonucunda kabul edilmemesi durumunda, Rektörlük Makamınca gerekli görülmesi halinde konunun **İç Denetim Birimi Başkanlığına veya konusunda uzman kişilerden oluşacak komisyona** araştırma, ön inceleme, inceleme yaptırılarak varsa sorumlu ya da sorumlular belirlenir. Rektörlük makamına sunulan rapor sonucunda belirlenen sorumlu ya da

sorumlular hakkında, disiplin/ceza soruşturması açılır.

Usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının **3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu** kapsamında bir suç oluşturduğunun tespiti halinde, ilgili kanun hükümlerince işlem yapılır. İdari soruşturma açma yetkisi saklıdır.

Bildirimde Bulunanların Korunması

Hata, usulsüzlük ve yolsuzluk bildiriminde bulunan **kişilere haksız ve ayrımcı bir muamele yapılamaz**, kişi kamu görevlisi ise sadece **bildiriminden dolayı bir disiplin cezası verilemez**, doğrudan ya da dolaylı olarak hizmet koşulları kısmen de olsa ağırlaştırılmaz, değiştirilemez. Ancak kasıtlı olarak haksız isnatlarda bulunduğu belirlenenler hakkında ayrıca ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır.

Usulsüzlük veya yolsuzluk bildiriminde bulunan **kişinin kimliği gizli tutulur** ve idare kendisine herhangi bir zarar gelmemesi için gereken **tedbirleri alır.**

Yaptığı bildirim nedeniyle haksız ve hukuka aykırı bir işleme maruz kaldığını iddia eden kamu görevlisinin müracaat, şikâyet ve dava açma hakkı saklıdır.

- Personel ile periyodik toplantılar yapılarak **görüşleri alınmalı**; personel, idaredeki yanlış uygulamaların raporlanması ile ilgili olarak cesaretlendirilmeli ve **güven** tesis edilmelidir.
  - Personelin ihbarda bulunmasını sağlayacak tüm **iletişim kanalları açık tutulmalıdır**.
  - İhbarda bulunan personele **ayrımcı muamele yapılması önlenmelidir**.
  - Personel, yaptığı ihbarın, inceleme ve değerlendirme sonucunda doğru çıkması halinde idarece belirlenecek yöntemlerle **takdir** edilmelidir.
  - Yapılan ihbar usule uygun olmadığı halde dahi **kesin kanıtlara dayanması** durumunda mutlaka değerlendirilmelidir.
  - Suç işlendiğini görevi ile bağlantılı olarak öğrenen kamu görevlisi, yasal olarak, bu suçla ilgili olarak bildirimde bulunmakla yükümlüdür.
  - Yasal olarak, **suçu bildirmeme bir suç olarak düzenlendiğinden**, bu bildirim yapılmasına ilişkin emir, hiçbir surette yerine getirilemez. Bir emre dayalı olarak bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi **cezaî sorumluluktan** emrin yerine getirildiği gerekçesi ile kurtulamaz.
  - Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Yönergesi ekindeki **“Yolsuzluğun Bildirilmesine İlişkin Kılavuz İlkeler”**in personel tarafından bilinmesinin sağlanması, bunlara uyulması hususunda duyarlılık ve hassasiyetin artırılması gereklidir.
  - **Etik davranış ilkelerine** aykırılık başvurularında; başvuru, gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, ikametgâh adresi veya iş adresi ile imzayı kapsayan dilekçelerle, en az genel müdür ve Kamu Görevlileri Etik Kurulunca genel müdür düzeyinde oldukları kabul edilen unvanlarda bulunanlar için Etik Kurul Başkanlığına, diğer görevliler için ise kurum yetkili disiplin kurullarına yöneltilmek üzere ilgili kurum amirliğine yapılır. Dilekçede, etik ilkeye aykırı davranış iddiasına ilişkin bilgi ve belgeler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Elde bulunan belgeler dilekçeye eklenir. Başvuru konusu aykırı davranış iddiası, kişi, zaman ve yer belirtilerek somut biçimde gösterilir.
  - **İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Etik Davranış İlkeleri ve Etik Kurul Yönergesi** uyarınca Üniversite Mensupları Etik Sözleşmesi
- Üniversitemiz personeli tarafından imzalanmalıdır.
- Çalışan tüm personelin yasalarla kazanılmış hakları doğrultusunda hukuk önünde eşit olduğu hususu temel ilke olarak gözetilmeli ve personel arasında ayırım yapılmaması, hiçbir personelin psikolojik baskı ve benzeri durumlarla karşı karşıya kalmaması için gereken tedbirlerin alınması **birim amirlerinin sorumluluğundadır**.
  - Kamu görevlileri, kamu hizmetlerini etkin, verimli ve dürüst bir şekilde yürütmeli; görevlerini yerine getirirken ve takdir yetkilerini kullanırken mesleki etik ilke ve standartlara bağlı kalmalıdır.
- Bu broşür; İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı** uyarınca hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi ile ilgili farkındalığı geliştirmek ve bildirilme yöntemlerine ilişkin bilgilendirme yapmak amacıyla **Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı** tarafından hazırlanmıştır.*